

Mika
WALTARI

Velká iluze

Mika Waltari

VELKÁ ILUZE

© Mika Waltari – dědicové a WSOY

SUURI ILLUSIONI

by Mika Waltari

© Werner Söderström Ltd. (WSOY), 1928

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Jana Mašková, 2016

Obálka © Jiří Miňovský – ARBE, 2016

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2016

ISBN 978-80-7585-293-9 (pdf)

Mika Waltari

VELKÁ ILUZE

Přeložila: Jana Mašková

PRVNÍ ČÁST

I.

Ovanula nás vůně širokého, tmavého schodiště. Byla to vůně města – chladná, omytá dlažba, prach, zatuchlý vzduch a ještě něco jiného, něco, co nelze vysvětlit, něco, čemu okamžitě přivyknete, aniž byste si toho všimli. A když navíc přijdete z venkova, má to pro vás neobyčejnou sílu.

Do města jsem přijel začátkem srpna, protože na venkově bylo moc horko – a ještě se tu objevilo i několik dalších vhodných záminek. Ve skutečnosti mi scházelo město, vůně asfaltu, špon, benzínu – ta nervózní touha kroužící za potemnělých večerů ztichlými ulicemi.

Procházel jsem se po nábřeží Länsiranta, pozoroval lodě a v blízkosti tržiště vdechoval pach rozkládajících se ryb. A právě ve chvíli, kdy se na konci dlouhé ulice rozsvítila červená neonová reklama, jsem potkal redaktora Korteho. Pozdravil mě a v šeru zazářila špička jeho cigarety. Viděl jsem, jak mu nervózně škube v koutcích úst. V obličejí byl ztrhaný a mrtvolně bledý. Byl unavený – buď z týdenního popíjení, nebo z práce, to jsem nedokázal posoudit a vlastně mi to bylo jedno.

Byl jsem trochu podrážděný, trochu znuděný, trochu jakoby vytržený z reality, bez cíle a plánů. Korte mě vzal s sebou. – Paní Spindelovou jsem neznal, zaslechl jsem o ní jen nějaké neurčité fámy. Ale to přece ještě nic neznamenalo – nějak jsem večer strávit musel, tak proč ne s ní. Do paměti se mi vtiskla červená neonová reklama, která zářila ze vzdáleného konce ulice. V bledé šedi působila podivně světle.

Ještě si vzpomínám, že jsem měl košili s obyčejným měkkým límečkem a dlouhé vlasy mi padaly na krk, protože jsem si přes den zapomněl zajít k holiči.

Tak jsem poznal Caritas. Byla to náhoda, že jsem někde na rohu ulic Kluuvikatu a Aleksanterinkatu narazil na redaktora

Korteho – nervózní večer, křiklavě červená neonová reklama a špička cigarety, zářící v šeru.

Zatímco jsme potmě stoupali nahoru, protože vypínač nefungoval, probleskla mi hlavou nejasná vzpomínka na dětství, již vyvolala vůně dlážděné chodby. Byl jsem úplně malý chlapec, přicestoval jsem s tetou z venkova, povozem jsme jeli po ulici, slunce jasně svítilo a kopyta koní klapala po dlažbě v pravidelném rytmu. Jistě se to odehrálo časně zrána, protože vzduch venku byl svěží a připadalo mi, že se všichni lidé smějí. Přijel jsem na otcův pohřeb, i když jsem z něj vnímal jen to, že mám na nohou černé ponožky, které jsou hrubé a nepříjemné. – Po schodišti se teď linula stejná vůně, jež mi byla od prvního okamžiku milá, neboť symbolizovala město a všechno neznámé.

Ze třetího patra k nám doléhala hudba z gramofonu a lidské hlasy. Odněkud zevnitř se ozval zvonek, rozbila se sklenice a nějaká žena zakřičela.

„Díky Bohu, že se tu objeví nové tváře. Všichni už jsme ze sebe opravdu unavení. Pořád ty stejné jízlivosti, co jsme tady slyšeli už tisíckrát, z toho by se jeden zbláznil.“

Paní Spindelová si mě snažila získat úsměvem ženy středního věku, v němž je mnoho neurčitých slibů a nejasného pesimismu. – Slyšel jsem toho o ní hodně. Povídalo se, že je lecčeho schopná, a ona se ze všech sil snažila tyto pověsti přiživovat.

„Pojďte dál a chovejte se tu jako doma. Tamhle je ještě trochu šampaňského. Představování je nudné a zbytečné. Pokud po tom toužíte, představte se sám a jen tomu, komu chcete, ale dejte si dnes večer pozor na ženy. Srpnový tropický vzduch, však to jistě chápete.“

Korte mě vedl k šampaňskému; – zbývalo ho sotva půl láhve, ale zahlédl jsem pár prázdných lahví, povalujících se u nohou stolu.

„Dáme si skleničku, co? Dopijeme to, než si toho ostatní všimnou. Člověk se málokdy dostane k tak dobrému pití.“

Korte někde vystrchal širokou skleničku na šampaňské, zatímco já jsem se musel spokojit jen s obyčejnou. – Gramofon

vyhrával, nějaký pár se pokoušel tančit uprostřed pokoje, odkopáváje přitom koberec na stranu, ostatní posedávali na polštářích a kouřili. V pokoji bylo asi deset lidí, ale přesto prostor nepůsobil stísněně.

„Ukažte přece.“ – Nějaká žena pomalu vstala a stoupla si vedle mě. Trochu zmateně jsem natáhl ruku. Korte varovně vykřikl a moje sklenička se šampaňským byla z ničeho nic prázdná. Na jejím okraji, přesně tam, kde se jí dotkly cizí rty, zůstal načervenalý otisk.

„No fuj, Caritas, ty jsi ale chamtivá. Náš mladý přítel je ještě nesmělý a neví, jak to tady chodí.“ Korte mával rukama a předstíral, že se zlobí.

„Oh, Cari nám chce ukázat, že se naučila malovat si rty jako Pařížanka, hm... hm...“

Vysoký, hubený muž, který se opíral o parapet, se otočil k nám. Dokud postával zády k oknu, nerozpoznal jsem jeho obličej, mluvil měkce a s předstíranou ledabylostí protahoval slova.

„My boy, jsi zlý jako vždycky,“ pronesla žena, které se říkalo Caritas. „Už nejsem žádná malá holka a nikdy jsem nebyla. A je nepěkné upozorňovat na to, že si žena maluje rty. Toho si smíš povšimnout jen potají – a pak můžeš obdivovat její odvalu, ale nemluví se o tom. Teď jsem vám ale ušpinila skleničku.“

Usmála se, přistoupila ke mně a posměšně se podívala směrem k oknu. Ujišťoval jsem ji, že pro mou skleničku je to pocta, šampaňské ale bohužel došlo.

Celý večer jsem si Caritas blíže neprohlížel, nebo jsem na ni spíš zíral až moc, ale nepodařilo se mi zapamatovat si detaily. Druhý den jsem začal přemýšlet, zda měla tmavé, nebo světlé vlasy, ale s určitostí jsem na tuto otázku nedokázal odpovědět. Zřejmě to bylo něco mezi tím. Na šatech měla fialovou květinu, na níž bylo i něco červeného, a výstřih měla trošku – snad jen trošičku natržený, takže jsem mohl zahlédnout vyčnívající drobnou černou nitku.

Paní Spindelová přišla k nám. Teprve tehdy jsem si všiml, že nás sledovala s úsměvem, v němž se skrývalo něco ostrého. Byl to zářivý úsměv, lesklý jako hadí kůže. – Přišla a zlehka ovinula

ruku kolem Caritasina boku. – Bezděky mě napadlo, zda je něco pravdy na tom, co se o ní povídá. Po těle se mi rozlil nepříjemný pocit a sevřel mi srdce, úplně jako kdybych se ve tmě dotknul něčeho slizkého a chladného.

Muž u okna si stoupl do prostoru ozářeného lampou. Znal jsem jeho bledý, sarkastický obličej a bodavý pohled. Byl to magistr Hellas, který býval k vidění na divadelních premiérách a občas také v mondénní restauraci hotelu Kämp. Vydal nějakou knihu; nedokázal jsem si ovšem vzpomenout, jestli básně, nebo prózu, věděl jsem ale, že je novinář a je považován za obratného a nemilosrdného kritika.

Přišel k nám, ukázal na paní Spindelovou a prohlásil:

„Z Army si nic nedělejte. Snaží se vám zalíbit a působit jako chladná, jedovatá svůdnice. Tváří se, bůhvíjak není zkažená, ale můžeme si být jisti, že uvnitř je nevinná, a pokud byste se někde ocitli jen ve dvou, bude vyloženě plachá. – Caritas je zase děčko, které ochutnalo z číše zkušeností a zvědavě se poohlíží po další. Její jedinou chybou je, že to dělá moc okatě, a právě proto nakonec prohraje.“

Caritas vzala polštář a hodila jím po magistru Hellasovi. Paní Spindelová se zase snažila spolknout urážku a s lehkostí prohlásila:

„Pokud je tady pan magistr, jsou mé pokusy už předem odsouzeny k nezdaru. Když sám nemůže být středem pozornosti, zabráni v tom alespoň všem ostatním. Je to hrubián, bezbožník a nestyda, který věří, že je cynický, a okouzlující je jen proto, že dovede přimět ostatní, aby tomu také uvěřili.“

Caritas se smála a zlehka se dotýkala mé ruky, zatímco si paní Spindelová jako holčička stoupala na špičky a pokoušela se políbit Hellase a Hellas si zase otíral tvář a tiše klel. – Její dotek byl lehký a nevinný, a přitom jsem věděl, že to udělala zcela úmyslně a cíleně.

Korte přenesl polštáře do rohu místnosti, kam se přesunula i naše skupinka, až na paní Spindelovou, která zmizela v jiném pokoji. Magistr Hellas si v klidu vybral největší polštář a usadil se. Caritas pravila:

„To je ale hulvátství! Vždyť on zapomněl na všechna pravidla slušného chování.“

„Promiňte, milá slečno,“ odpověděl Hellas. „Pojem slušnost je již zastaralý. Je zvláštní, s jakou vehemencí ženy lpí na starých zvyklostech, když z nich mají nějaký prospěch.“

„To patří k psychologii ženy,“ řekl jsem. „Ženy poslouchají kázání v kostele a jsou oporou militarismu. Ženy jsou nejkonzervativnější část společnosti a udržují její řád.“

„Přinejmenším já se považuju za moderní,“ vykřikla Caritas. „Namalovala jsem si rty, abych ukázala, že se to odvážím udělat, nehledě na všechny předsudky. Jsem stejně volnomyšlenkářská jako kdejaký muž, tedy alespoň když se to týká mého vlastního pohodlí. Studovala jsem sociologii, využívám svého volebního práva a obdivuju moderní básnictví. Goethe byl jen starý buržoupský osel a Kant žlučovitý podomní prodejce. Podrobila jsem své sny psychoanalýze a vštípila si, že jsem zdravá a krásná. Jsem...“

„Máš můj hluboký obdiv a respekt,“ řekl Hellas a jeho hlas zněl protivně ironicky. „Bud' pozdravena, úžasná revolucionářko, jež boříš společnost rtěnkou. Tvá modernost je jen krásně namaskovaná koketerie, ale uvnitř jsi stejně staromódní jako čtyřicetiletá stará panna, která hřeší... hm... a o Letnicích chodí zpívat do kostela. – Staromódnost si v tobě hledá jen nové formy. – Nikdy jsem o sobě netvrdil, že jsem moderní, a vím, že ani nikdy nebudu, protože celé to slovo je hloupé a směšné. Můžeš klidně číst moderního Američana Carla Sandburga a nechat se jím fascinovat, ale někde v hloubi duše budeš stejně obdivovat našeho tradičního Koskenniemiho s jeho elegiemi, protože ty vzbuzují sentimentalitu, jež je hlavním rysem ženské povahy. Můžeš si představovat, že ses zamilovala do řidiče nebo nějakého inženýra, pro něhož je život jen velkou logaritmickou tabulkou...“

„Kdo se naváží do Koskenniemiho,“ zeptal se někdo z druhé strany pokoje. Z lampy s velkým stínítkem proudilo citrónově žluté světlo a halilo Caritasina ramena jako hedvábný šátek. Hellas seděl ve stínu tak, že mu nebylo vidět do obličeje. Později

jsem pochopil, že to je jeho zvyk. Dokázal dráždit okolí už jen svým postojem, aniž by řekl jediné slovo.

„Všichni nelítostně cupují Koskenniemiho už řadu let a nikdy se s ním nezacházelo dobře. Je třeba ale přiznat, že se v něm skrývá ‚to něco‘, co vám chybí. Každý, kdo napsal pár básniček, se nad něj nezapomene vytahovat, ale všichni mu v hloubi závidí jeho popularitu, ačkoli by to za nic na světě nepřiznali. I magistr Hellas by jistě upustil od celé moderny, kdyby věděl, že si díky tomu získá stejné jméno...“

„Hloupost,“ řekl Hellas. „Nikdo tady přece Koskenniemimu nechce ukrást jeho vavřínový věnec. Jeden mluví o koze a druhý o voze. Chci jen připomenout, že jeho místo je, a v tuto chvíli musí být, v minulosti. My patříme do jiné doby než on. Co máme společného s klasickým básnictvím, řeckou mytologií, Panem a skřivany? – To přece patří do úplně jiného světa než my. A skutečně upřímně přiznávám, že Koskenniemimu v hloubi duše závidím. Ne popularitu, ale honoráře. Možná to zní trochu tragicky, ale v současnosti je básník jen jakýsi podomní prodejce v pruhovaných kalhotách, který v lepším případě vlastní i smoking, sbírku lístků ze zastavárny a otevřený účet u Brondina...“

„Pane Bože, ochraňuj nás před básnictvím,“ řekl Korte a zoufale si prohrabával vlasy. „Najednou jste se všichni nakazili. Může ještě dnes někdo vůbec mluvit o básnictví? To bude tím, že nám došlo pití. Aspoň jedna malá štamprlička...“

„Malá štamprlička, ach, přestaňme s řečmi o současnosti, protože popíjení je stejně zastaralé jako básnění, pokud tedy vůbec je zastaralé. Ve skutečnosti se totiž zdá, že je básnictví v módě. Člověk marně čeká na román nebo jinou prózu, pokud tedy za prózu nepovažujeme výjevy ze života lidu a dřevorubců. Alespoň já už mám zemitého potu, zápachu žump a dřevorubkové romantiky až po krk. Ale co jiného se tady dá očekávat. Finsko je tak deset až třináct let pozadu. Občanská válka...“

„Ticho,“ zakřičela Caritas a přitlačila rukou Hellasova ústa. „Žádnou politiku. Na to je uvalena klatba. A Korte patří k do-mobraně – nebo by alespoň kvůli svému listu měl. O této otázce

se smí mluvit jen šeptem a jen o samotě. Nebo chceš, aby tě kamenovali...“

„Pane Bože,“ zakřičel Hellas a já jsem si všiml, že byl opravdu rozvášněný, neboť všechna ironie a prodlužování slov byly najednou pryč. „Popravdě, kdyby z toho byl sebemenší užitek, ať mě klidně kamenují, ale tato prokletá země je slepá a hluchá. Tady by musely létat bomby, aby se lidé probudili...“

„Ať žijí Vyprávění praporčíka Ståla a Paavo ze Saarijärvi, to je teprve klasika!“ zvolal Korte. Nevím, jestli to myslel vážně, nebo jestli to byl jen jeho způsob, jak ukončit hru. „Dolů z Parnasu, vy estetizující chytráci, už jste si dlouho nedali do nosu.“

„Korteho je nemožné uhlídat,“ řekla paní Spindelová, jež se nenápadně sehnula ke mně a začala mi šeptat přímo do ucha, až jsem se lekl. Její horký dech mě hladil po tvářích a ucítil jsem sladce podmanivou vůni nějakého parfému. – „Musíme sehnat další pití, jinak se společnost rozprchne. Všichni jsme moc staří známí na to, aby nás uspokojila jen naše vzájemná společnost bez kapky alkoholu. A na druhou stranu, vy jste tady zase až moc nový a toho pocitu se zbavíte jen pitím, nemám pravdu...?“

Byla úplně blizoučko a v jejích očích se zračil trochu unavený a trochu zlý výraz staré ženy. Jako by chtěla říct: chlapče, chlapče, jsi příjemný mladík a je v tobě i něco zábavného, ale potřebuješ získat kuráž, a já...

Vstala a šla do předsíně k telefonu. Korte ji následoval a mumlal, že zná to správné telefonní číslo, kde vždycky dobře pořídil. Hellas se odsunul do stínu, hlavu složil do dlaní a vypadal unaveně. Caritas si hrála s hedvábnými třásněmi na tu-reckém polštáři. – Venku byla úplná tma, tak jako v srpnu bývá. Už bylo zřejmě po jedenácté. – Z druhého pokoje se ozýval smích a někdo stále dokola pouštěl gramofon. Nějaký pár tančil po pokoji a z chodby bylo slyšet Korteho hlas:

„No co, k čertu! Přece něco máte. Mluvíte s redaktorem Kortem. – Redaktor Korte, neslyšíte! Už jsem od vás bral... Moc pozdě, kruci... to nikdo... Někdo odsud pro to zajede... whisky... nic jiného... no, zarezervujte nám alespoň pár lahví... a rezervaci držte... přijedeme... řekněme za půl hodiny... Dobrá tedy.“

Paní Spindelová a Korte se vrátili ve vítězné náladě, tančili po místnosti, až klesli na koberec k našim nohám.

„Ha, ha, bránili se, ale vyhrál jsem. Proklatě, jsou stále drzejší. Říkají, že je moc pozdě. Kruci, ale dá se s nimi vyjít, když člověk umí mluvit... Doufejme, že na básnictví se už zapomnělo, co? Caritas, polib starého strýčka, který ti zajistí úžasný drink s whiskou. – Ale kdo pro to k čertu zajede? Já jsem svou část udělal a teď už nehnu ani brvou.“

Nabídl jsem se, že pojedu, protože jsem měl podivně nepříjemný pocit. Nějak jsem se před magistrem Hellasem styděl, ačkoli jsem vlastně nic neříkal. Paní Spindelová mě také trochu znervózňovala. Ještě jsem se v její společnosti nedokázal chovat nenuceně.

Caritas pomalu vstala a řekla:

„Pojedu s vámi. Je tady trochu horko a myslím si, že bude příjemné něco podniknout.“

Dívala se přímo na Hellase, ten ale jen nevrle mávl rukou. Najednou jsem se na Caritas díval úplně jinýma očima. Před chvilkou to byla jen mladá dívka, jež se smála a mluvila nebezpečně volnomyšlenkářsky, odvážně koketovala a toužila po dobrodružství. Teď to už ale byla žena, chladná, hrdá, nalíčená a nebezpečná. Její obličej vypadal v oranžovožlutém světle jako bílá škraboška, z níž zářily dva drahokamy. Uvědomil jsem si, že jsem se v jejím hodnocení úplně mylil. Rozhodně to byla zcela dospělá žena a určitě jí bylo víc než čtyřiařicet, snad byla i o trochu starší než já.

„Dáma zvolila bojové maskování a teď může vyrazit vstříc dobrodružství,“ zvolal Korte a zasmál se. „Tak, tak, příroda udělá svoje. Náš mladý přítel si může být jist, že mu neprovedeš nic zlého, ha ha.“

Zmátl mě nový dojem, který jsem z ní získal. Ve tmě jsme scházeli po schodech a ona se do mě zavěsila. Cítil jsem blízkost jejího útlého těla. Jako by patřila k dětem této doby, které dokážou vše, co si zamanou. Skrývalo se v ní něco dráždivě chlapeckého.

Vzali jsme si taxík a vydali se do ulice Vladimírského náměstí. Auto hlučelo a bylo v prachbýdném technickém stavu, ale jeho rychlost byla opojná. Na druhé straně dlouhého mostu ve tmě mdle zářila řada pouličních lamp. Nebe bylo poněkud zamračené a větrné.

Caritas se ke mně v autě téměř přimáčkla.

„Co si o mně myslíte? Mluvila jsem tam nahoře moc volno-myšlenkářsky? Ach, až noc pokročí, uslyšíte asi i něco mnohem horšího. Jsem toho názoru, že muž a žena musí mít možnost mluvit o všem zcela otevřeně. V současnosti.“

„Ale vždy tu zůstane ta okolnost, že jsou Muž a Žena,“ řekl jsem a zkusil se naklonit blíž k ní.

Neodsunula se, jen se tiše smála.

„Právě to dodává rozhovoru trpkou příchut'. Všechno je nakonec takové nijaké. Jen proto, že jsme zvyklí považovat něco za špatné, cítíme potřebu si to vyzkoušet. Kdybychom nic nepovažovali za hřích, nikdo by pak nehřešil. – Ach, obávám se, že na vás působím moc zkaženě, ale Hellas má pravdu. Chci tak působit na všechny lidi, odlišovat se od nich...“

Snažila se mluvit lehkovážně – hravě a dráždivě. Byli jsme si snad až moc blízcí, snad až moc cizí a snad až moc jen ve dvou na to, aby se rozhovor osvobodil od napětí.

Na náměstí u nádraží se kolem nás mihly osvětlené hodiny a do očních sítnic otiskly svůj nažloutlý obraz.

„Měsíc moderní krajiny,“ prohlásil jsem.

Auto zastavilo před tmavým průjezdem a klakson začal troubit. Na schodech se objevilo světlo a nějaká žena nám přišla otevřít.

„Půjdu s vámi,“ řekla Caritas.

Žena byla v noční košili a přes ni měla župan. Nebyla nejmladší, ale spatřil jsem její holé nohy a z županu vyčníval bledý krk. V očích měla neklidný, nervózní výraz, ale byla k nám zdvořilá.

„Aha, to bude pro redaktora Korteho. Prosím, pojd'te dál. Neodvažuju se tak veřejně. Někdo to může ohlásit a budou z toho jen mrzutosti.“

Zůstali jsme stát u dveří. Byl to poměrně velký pokoj s obyčejným, levným nábytkem z dubové překližky. V koutě stála

dětská postýlka a v bílých peřinách spala malá dívenka. Měla bledý obličej a tváře rudé od nemoci. Příkrývka se odhrnula, takže jí vyčuhovala nožka. Byla trochu ušpiněná, ale roztomilá, a kolem dívčích zavřených očí se utvořil krásný tmavý stín.

„Nechtěla jsem tu chudinku budit,“ řekla žena a neklid v jejích očích se na chvíli změnil v něhu bezmocné matky. „Přes den a navečer chodí s obsílkami a člověk se pak musí často bát. Jednou se někdo pokusil... Lepší lidé jsou ze všech nejhorší. Je to smutné, ale je třeba...“

Zatímco mluvila, vytáhla ze šuplíku komody několik lahví, obalených hedvábným papírem.

„Tyhle jsou skutečně pravé, dovezené dnes přímo z lodi. Redaktor Korte je dobrý chlap. Někdy dá holčičce i karamely. – Dohromady to dělá dvě stě dvacet.“

Podal jsem jí peníze a cpal si lahve do kapes. V ženiných očích byl neklid a hlad... její krk byl krásný, bílý... jen ruce měla vysušené a zarudlé.

Caritas v autě poskakovala nadšením. – „I tohle je svým způsobem dobrodružství. A taková roztomilá holčička. – Zdá se, že jste na takové věci zvyklý. Jako doprovod jsem tu byla už několikrát. Jednou jsme s motorkou u lodi vyzvedali konzula Norda. To bylo napínavé. Klidně se mohlo něco přihodit. Pánové s sebou měli browniny.“

Řvoucí auto brázdilo liduprázdnou ulici. Na rohu stála žena, opřená o stěnu, a čekala. Po nebi pluly mraky a bylo větrno, přestože vzduch byl těžký a teplý. Cítili jsme to stejně. Byli jsme si snad až příliš blízko.

Políbil jsem ji. Její rty byly chladné a zářivé světlo pouliční lampy, které problesklo kolem, jí v očích vykouzlilo čarovný lesk.

„Byl to hřích?“ zeptal jsem se.

„Ne, když si tedy pro jistotu otřete rty. Hm, pokud to mohu posoudit, provedl jste to jistě a docela zkušeně.“

Cítil jsem se trapně. V každém případě měla výhodu. Ovládla situaci, což trochu zraňovalo mé ego, a hlavou mi probleskl nepřijemný pocit.

Nebyl jsem schopen nic říct... Byli jsme si trochu cizí. Člověk vlastně nemůže druhého nikdy poznat, ale může si všimnout, jak reaguje v určitých situacích, a podle toho s určitou mírou jistoty předpokládat, jak bude reagovat v jiných situacích. To je lidská povaha.

Řekl jsem jí to a ona se smála.

„Máte stejný nedostatek jako Hellas. Mohl by to být skvělý muž, ale vždycky se pustí do analyzování. Už nemá city, úplně je zanalyzoval.“

„Ach, Hellas působí jako moc velký fanatik na to, aby mohl být chladný. Ale mluvit klidně a exaktně, důkladně volit použitá slova. Zamaskovat pocity slovy...“

Caritas neodpověděla. Cítil jsem, jak se její ruka dotkla mého kolene, sevřela ho a hladila. Vášnivě jsem ovinul ruku kolem ní, snad až příliš vášnivě. Ale ona se jen zasmála a odtáhla se pryč:

„To je celá ta vaše filozofie a exaktnost. Jste ještě díkybohu dost mladý na to, abyste mohl žít bez analyzování. Podle mě je skutečným požitekem jen intuitivní prožitek, řekla bych, každý absolutně prožitý okamžik, ve kterém není žádné sebehodnocení, žádné vědomí ega, ani analyzování, v němž je jen život, takový okamžik sám je skutečný požitek.“

Zasmál jsem se.

„Teď jste se odhalila. Právě proto, že tohle můžete říct, právě proto jste stejná jako já. Naše generace ztratila takzvané okouzlení životem. Chodíme stále s otevřenýma očima, nikdy nežijeme slepě, intuitivně. Máme...“

Caritas mě chytila za ruku. Auto s řevem zatočilo kolem tmavého rohu, něco černého kolem nás prosvištělo, ozval se rachot trhajícího se plechu a řidičovo spílání.

„Ti d'ábové jezdí se zhasnutými světly. A nárazník je v háji. Mohlo to ale dopadnout i mnohem hůř.“

Caritas byla trošičku bledá.

„Ale stejně jsem vyhrála,“ řekla, ačkoli její hlas nezněl moc jistě. „Teď jste ani vy neanalyzoval, ale opravdu naplno žil. Intuitivně a slepě.“